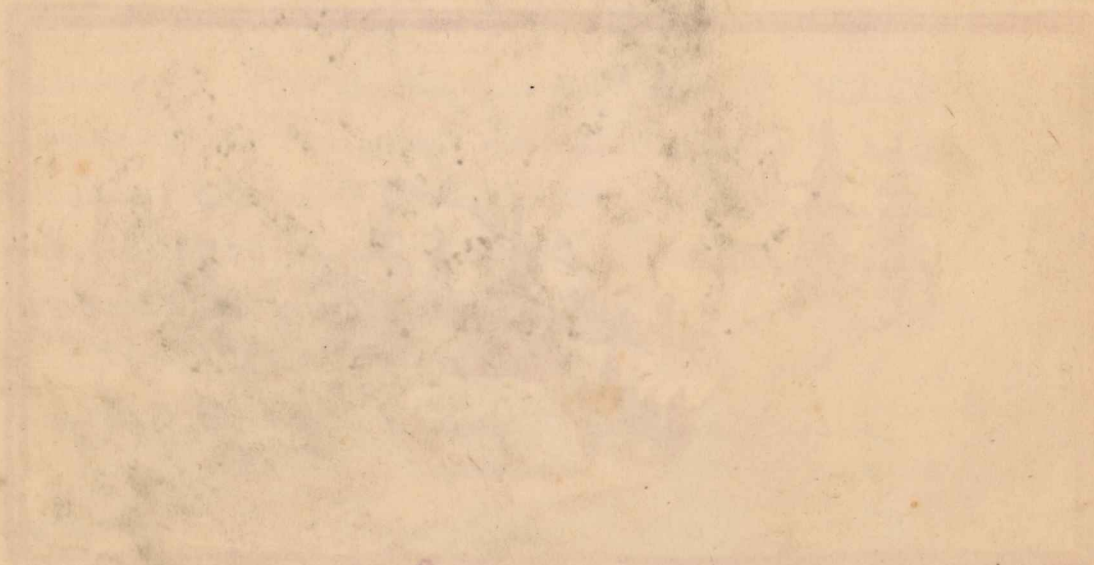

Gunsholm

175

15. JANUARI 1755

VEENUS.

|| aastakäik.

Nr 5.

15 jaanuar. 1925.

Veenus.

Kans Kaps.

3.

21 detsembril 1924 aastal saime Rahvaste tüdult välisplaneedi passi. Pass oli kolmel keel, nagu lugejad "Veenusest" teavad: Eesti, esperanto ja veenuslaste rahvusvaheline. Ta oli fiibrist. See tuleb sellest, et veenuslased ei kirjuta ega ei loe, vaid masin pressib vaod (kirjutab metallisse ning teine loeb neilt kuulajatele ette. Pealegi on metall vastupidavam.

22 detsembril 1924 jätsime kodulinna maha. Vedur viislas ning alustas sõitu Tallinna poole. Põidu ajal niiaagi inävalist ei juhtunud. Isegi ei olnud juttu.

Ilmaltavasti olid rõõnemõtted. Ka mina mõllesin. Mõtle-
ma pani mind see asjaolu, et oli mingisugune halva
õrnamineku ennustus. Nimelt: esimees astus pahema ja-
lega vagunisse. Ka mina astusin pahemaga, kuid mis
sellest, ma läksin välja ning astusin meesti sisse, juba
paremaga. Sellest ma ei rääkinud teistele. Kartsin
teiste väljanaanemist ja halvemal juhusel teistele kül-
ma vere kaotamist.

Kommitseus jõudisime Tallinna. Ajakirjanikekuule
tribüünid piiris meid sisse ning külvas küsimustega
üle. Meie ei vastanud küs. rustele midagi, andsime ai-
nult teada, et nad võivad meie reisiid tagajärgi
„Veenusest“ lugeda. Istusime meid ootavasse autosse
ning sõitsime aerodroomile, ilma et oleks Tallinat
saanud vaadata.

Aerodroomile jõudes juba töötas lennuki mootor.
Parime lennu riided selga ning lend algas. Mõõ-
dusime harilikkest vihmapiivist, rünnest ning kiud-
piivist. Ennet oli selgesti näha Marsi poolt lähenevat.

„Ette on Briceel mõni reisiid Marsilt või Saturnilt!“
na, ütlesin mina. Ühtlasi oli see viimane väärnime-
ne maakeraga ühenduses (sõltud) oleva abinõu-
sest selle il ei ole lõbu 11000 meetri kõrgusel mere-
pinnast rääkida. Pööritan seda, et samas kõrgusel

väga raskest hingata, vähemalt siis veel väkida. Põna „veija“ väljaltlemisel tuli 18 nõrda sisse hingata.

Õnne oli kaunis lähedal. Arvasime välja, et ta lendab siia meie sihis. Põlvine 200 meetrit kõrgemale ning algasime nii kiirelt lenda, kui see võimalik on õnneleas õhus, samas suunas kuhu lendas õnne.

Komeet oli juba meie all. Tegutseda oli väga kiirelt. Õnnees hüppas esimesena. Õnne inimest, puudutas pahema jalaga enne komeedi piirast. Hüppasime alla. Põlvine kõis õnnelikult sabaga tähele. Lennus lendas allapoole. Tä viis viimased takeri meist maakerale.

Jumalaga planeet 1/22!

(Järgneb).

Reisilist Lõuna rabel.

Aretel A. P.

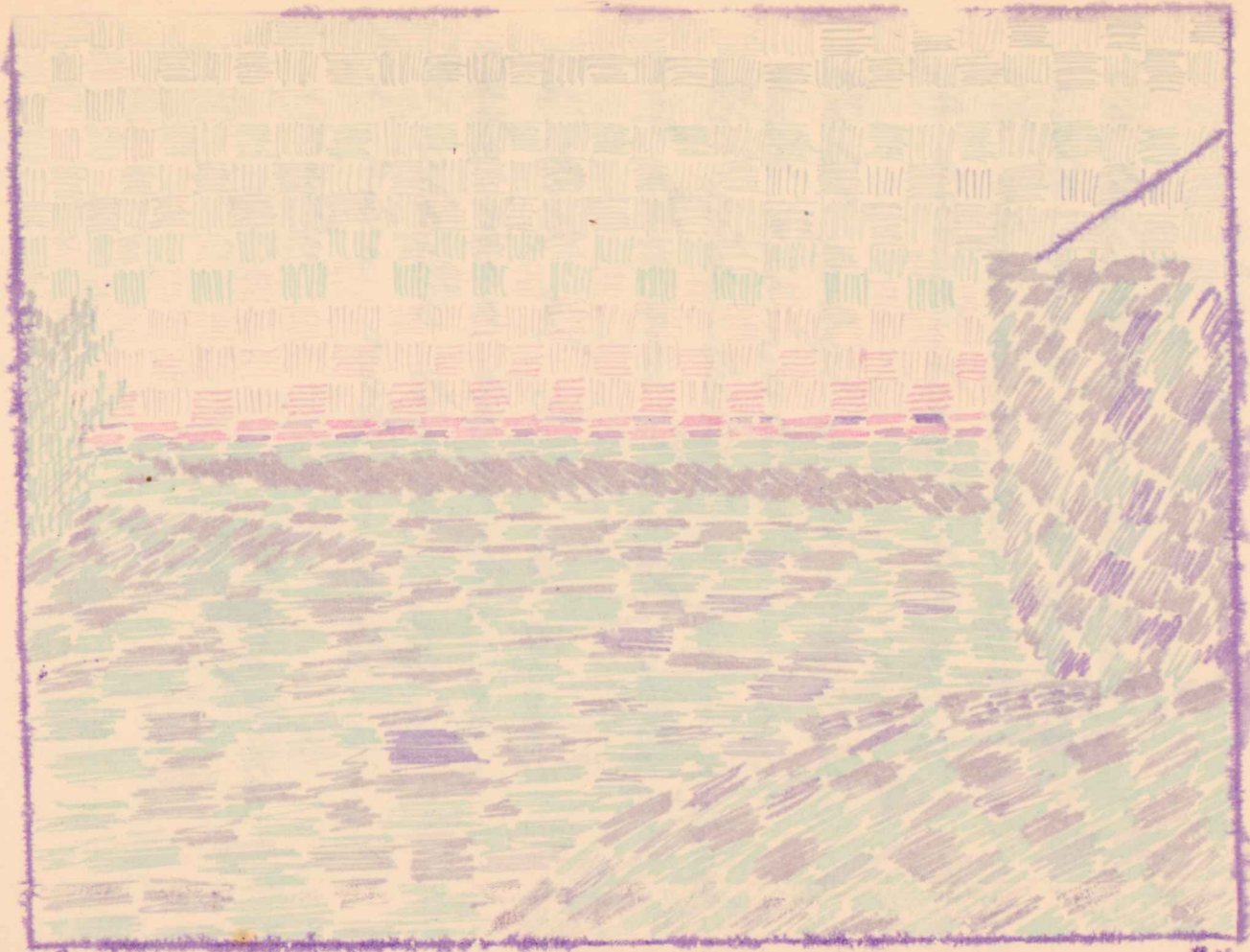
5.

Taaniteerond oli üle 850 km. siis jälasandikul ning kestis 94 päeva. Kaks pikka polaarööd saatis Scott brebussi jalal ohitatud õnnis mööda kurna kaks polaarpäeva kasuta ta ekskursioonides. Tä tegi 17 ekskursiooni igasse külge, kusjuures mõige

raske oli sõituda otse Lõu 2 - Viiktoriasse, kus on 3000 meetrit kõrged jääga kaetud mäed. Selle reisi, üle 1400km. tehti kaarte abita, sest need suvit olid tühjad.

Ühne aasta pärast võttis endine Teotti leitnant Teo keltor reisi lõuna rabelle ette. 1. jaanuaril 1908 sõitis ta Uue-Claremaa saartelt väljareng oli kuu aja pärast bressi juures. Et tuli juba peale tulemas, ehitas ta urtsiku bressi järele ning ülepäänu aja kasutas ta tulemaele ronimiseks, mis on kõrgist tuntust kõige lõunapoolsem. Mäe ladvale jõudes, nägi ta kaht raudteed. Üks neist oli kivistatud, ning täidetud põllupõu, pimesteni ja väävliga kuna teine oli tühj ja ajas välja aumpilvi ning väävel gaase.

Augusti kuul tegi Tehekeltor mitu reisi lõunapoolle, püstitada tõi tagasra aidad. Oktoobri lõpus, mil algas polaarpäev, algas ta kolme sõbraga tekkonda lõunapoolle. Tõid noona võeti 9-nelks päevaks ning oli laotatud neljale reele, mida vedasid neli mandshuuria hobust. Nende hobuste abil arvas Teott rutem edasi jõudvat üri koertel, sest mandshuuria hobused on pikade sarvadega ning külmale vastupanuvad. Kuid ta lootus ei läinud täide. Hobused oma-

Ladam.

3.4

Õigatsus.

Oh tule, oh tule sa tali,
kata maa lumest ilusast.
Oh sügis, miks oled sa nii vali
ja sulad tend tulemast.

Vahel polegi sügis nii paha,
vaid rõõmustab mõndagi.
Mu süda tunneb ju ammu aha,
sest täo saa talvet nähagi.

Oh tule, oh tule sa lumi,
kata maa valge vaibaga.
Mu ahastus täuseb nutuni,
Kes näen mütu mustana.
x ahastus.

Pupu juksa

sid mingisuguse valge, argult laikiva lume tõttu silma pimestuse. Tihti vajusid hobused pehmesse lumme. Sellest ka tuligi, et nad püüamisi edasi jõudsid; kõigest 500 km esimese rüü jooksul. Sel teel jäid kolm hobust tööväimeks. Hobused lasti maha ning liha pandi tagavara aitadesse. Üümanne hobune jõudis 84° laiuseni, kus ta hukkus vajudes sügavasse praaku, edasi tuli reisijatel enestel saane vedada, kusjuures tee läks erasirakalt laikiva, praagudega, jääga kaetud mäkke. Pealegi oli igal mehel õpunda raskust enese järel vedada. Vaatamata detsembri rüü peale, oli ilm külm. Kõige külmem ilm oli -57° , puhus tugev lõuna tuul. Sellegi peale vaatamata jätkas Tchercelton teesonda ning jõudis $88^{\circ} 23'$ laiuseni. Tagasi tulemiseks, 1300 km, kulus neil kaks rüü, kusjuures nad taitsid endid pe. üksi hobuselihast, breibussi juurde jõudsid nad äärmises viletsuses.

(Järgneb).

Õnn on muulik.

Kõrbe... Õhus tundub peenikest liiva. Silal kus silm ulatab, ikka safraanvõllane liivkõrbe, ning üle selle kummub violet värvil taevas.

Kad on värvid, mis ümbritsevad niihästi kõrbe

rihulivõre lahkke kui ka araablaste ning beduiinide
röösalike.

Täna liigib karavan. See koosneb ainult kahek-
sast kaamelist, kellede seljas istuvad viiesesse rüütuud
araablaste. Ka pea on neil mähistud, kuna side-
mete vahelt kaks käikivat silma välguvad, nende pil-
guid on juhitud reikugi kaugele - kaugele kõrbe vär-
videsse. Nagu näha on kõrbe taudid hirmuval pala-
mus ja janu mässunud neilt mitu dromedaari ning
seip ongi vast põhjusiks mäss koormastavad mitu
reisijat üht kaamelit. Ka kõrbe laevad näivad
väsituse ja janu olemat, kuna need aiva suu
renevad, ringutavad nad omi kaali kõrgele nagu
tahaksid näha teispoole horisonti, ning siema-
ra seal kosutavat oasid, kuid pettumus. Igal
pool aigutab vastu aiva kõrbe, väsitav ja pa-
lav. Kiired langedes pea otse ülealt maapinnale
nagu tahaksid seennuks kõrvetada rändajad, kes
on juba need segada kõrbe maagilist vaikust.

"Hei!" hüüdis megi reisijast. „Hei! Ali kas sa
pime oled või? kes sa näe kus esmal, paremal põhja
pool sihetab oas, - kuna nad lääne sihis reü-
sid - kes tõesti tahad sa meid jälle selle
neetud sammumisse juhtida, et jälle kaotada
oma paremad kaamelid. Oh Ali! Ali! ma palun

sind kõrvide nimel ära saada meid ja iseenest
õnnelisse - me sureme nälga ja jannu, vintolades
palaval kõrbe pinnal kui maod palamus vrampi-
des. Teie, meie valisime sind reisi algul oma juha-
tajaks ning sa töotasid prakseti halveme juures
meid temena Meessee juhida. Kas tõeste oled oma
töötuse unustanud? Kas tõeste ei hooli sa elam
meist ega endast?"

- „Käänd Tõeste niipalju õnnista - vastas Ali,
- nagu näha oled sa vist simeest kõrd' korbes,
kuna mina juba üle kümne aasta olen siin või-
delnud palavuse, jannu ning sammumuga. Kõll
ja küll olen võidelnud elu ja surma pääl kõr-
be röövlitega, - saagihimulise ning hirmsa veri-
janulise tüübiga, ent olen siiski võitnud ning
loodan sulgi võita, õnn ei ole jänes!" Seda öel-
des ajas Ali end sirgeks ja võitlusihimo siva
sõpandas ta silmist.

Tõeste tõttis käed taeva poole paludes üles lu-
gete pabesõnu, laski nad siis langeda ning vää-
kis: „Jah Ali, sa oled võidelnud ja võitnud ent
pea meeles: õnn on muetlik. Kuid kui pea võiks
sind tabada röövlite noel; kui pea ei võiks Allah
saata sammumüri, et murcutada oleksi kes jul-
gevad võita oma inimliku jõuga. Allahi käes

pole midagi võimata, but siiski palun ma sind, ole heid ja me pöörava naamelid sinna, kus si-
netal oas!"

"Ära piisa petta teisi Iher" - vastas Oli-nii
kui sa ise oled end petnud. See on ainsa „Fata
Morgana“ mis tuhandeid kõrbe rändureid on
vidanud hädakohtu, kes on ta ilusa petliku kuju
järele jooksnud, neid on ta hirmitades maha
jätnud. Kes on ta ahvatleva varju ja värvne
vee järele jooksnud, kallates omi kotteist vana
vee välja, need on pidanud jänus oma naame-
lid tapnud, et nende verega oma jahu kustutada;
kuid siiski täidan su palvet ning avaldan nõu-
olekut reida sinu kava järele „Fata Morgana“
sihis."

Naamelid pöörati ümber hir sõit algas uues
sihis - vastu tummale tulevikule.

Kaua, kaua rändasid nad, ditu, mitu pi-
ka ööd ja päeva, biteris rändas „oas“ inka noi-
de 130 kummi ta lõpuks peatus ja kujutas tõelise
oas - veel mõni tund ning rändajate ees sei-
sis oas. Naamelid rakerdati lahti, jõudeti sel-
ge allvee veega ning siis lasti nad sööma
- haljast rohtu.

Ka rändurid karastasid end värvne ve-

Lairkuse põhjused.

Jaas Walter oli ringlin rattasporidi harrasta- ja teatrikäija. Õppimine meenus lõpuks tal täiesti kõrvaliseks ajaks, kunni ta viina, oli kõige nõrgem õpilane klassis. Teda süüdistati laiskuses.

Lõud ilusal sügise õhtupoolikul istuime parkis põngil, mina ja tema, keske värvirikast suurevat sügisloodust. Päikese väsimud helgid tungisid läbi raagus puude, langesid maapinnale, kus lebasid kuld-kollased kahvatud lehed, ning vora vora sadas püüelt öötsudes maha nõrbunud lehti- sügisculda ja igat suudles päikese viir. Vaatain ta suurte siniste silmadesse. Ta näis olevat süvenend sügise nõiduvate värvidesse. Ta suured ri- nised silmad läikisid mi isäralikult - ni võlvalt. Siis nagu ärkas ta unest, vaatas seega pilguga mulle otsa kuid kää- nas nad samal hetkel jällegi kõrvale, kuhu- gi kaugemale... kaugemale...

Ent siis murdsin ma selle vaikuse ning küüsin: „Walter, sind süüdistatakse laiskuses, kas sa ei nimetaks mulle oma laiskuse põhjused?”

Ta näis kohtuvat, ent kooldus peagi

ning algas: „jah laisuses, laisuses süüdistan-
se mind, et ma ütlen sulle: see laisuses on süü-
di minu isa. jah, minu oma isa, sest miks
ostis ta mulle selle jalgratta - jalgratta, millest
ma enam lahti ei saa. clins sumbit ta mind teat-
ri minema, et oma meelt lahulaxsin - jah! miks
sumbit ta mind. Ma veetleksin pigemini mite, mi-
tu tundi see karmavas sügislooduses. Vaatlesin
seda ilusat loodus-mängu, kus rahvastud le-
hed püüdes võidu maanduda, kuid see tuul - see
vihastud tuul kiirab neid igal hetkel, sundides
neid liiglema, tiirlema ning virlema kuni süs-
kä lõpuks suure võitluse pääle nad suudavad
maanduda - kus võivad puhata - puhata iga-
vest und. jah! ma võrdlen end nänkund süs-
gis-lehega, kes püüab saada kindlale alusele
kuid ei, tal on taxistused ees, ka mihul piisav-
se igal ja igal sammul taxisturi taha, kuid
ei ja tahat nõrda ei, ma ei taha olla suure
sügisloodus, kes päev päevalt kahvaneb, arveneb,
kuni sureb. Ei! ma tahan olla ja saada
kevade kannikeseks, kes muutub päev-päevalt
elujõulisemaks, vägevamaks ning lõpuks avada
vied - vied oma möödunud tööst ning süs al-
les suure - surra rahuga!.. Ta vaenis, ma
(järgneb)

ga ning sõid noorus päheleid ja teitid puhra-
ma.

Päikese vetas mees juba silmapiiri taha
ning ta viinud märed puhreastid palmide lad-
vul; ning need olid kui kannid, punaste loo-
ga nõõbat. Linnud laulsid puu ladved vi-
nupule rahulauku ning tasa vilises allve.

Kõnnikul oli päikese vetas juba kaunis
kõrgel kui viinupid äraasid. Ruttu täideti naha
kotid veega, rasendati kaamelitele noormad selga
ning sõit algas jälle läbi liivase kõrbe-
vastu tundmatule tulevikule.

Ilm oli selge, taevast punane, kus säpandas
päike, suur ja särav kui ämbri põhi, ning un-
leeringi haigutas kõrbe. Tehe oli rõõmus ja
uhre, et just tema peale käimisel oli see sõidud
ning, et ainult tema teenus oli selle - kõrgi pa-
radiisi leidmine. Ta tahtis nii kiirelt, kiirelt de-
korse jõuda, seal oma emale kõrbe jutustada, mi-
da ta oli näinud ning kuulnud, isegi varis seda,
et tema leidis saasi, ilma milleta mil surm
kõrbes möödapaasmata oleks olnud.

(järgneb)

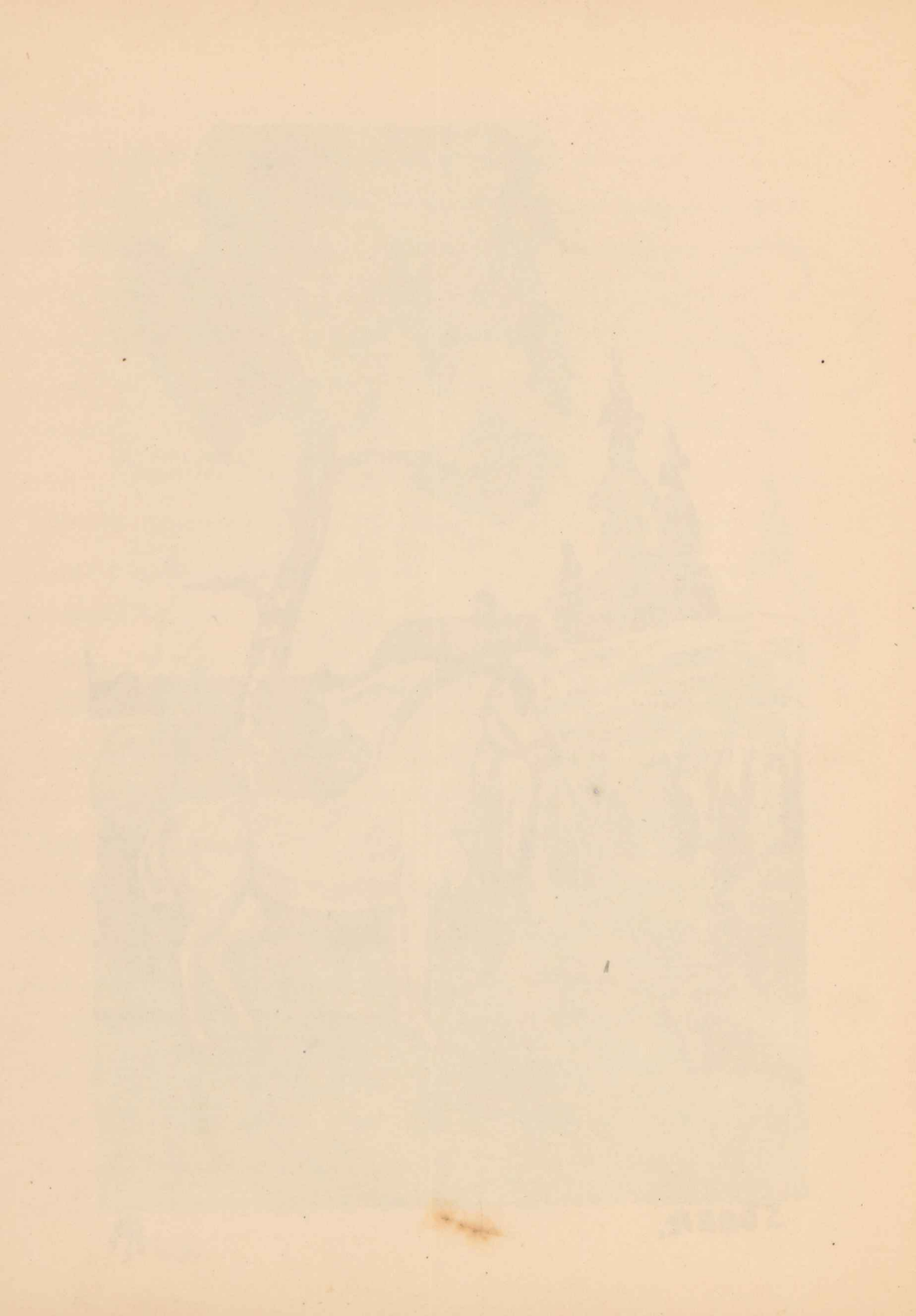
Hüigla põder.

Õo. Lumi katab valge vaibana maad ja suu lastab makedat valgust üle maa. Tähed vilguvad ja säravad nagu küünlad taeva võhril ja ümbermürgi valitseb vaikus. Aga kuule!... Mis see on?... Tääl, vaata, vaata!... Metsa kihvavast tormab esile suur isapõder. Ta nähtaurab, ta nina sõõrmed on punased ja neist käivad välja auru pihved nagu hüigla auru silindrist. Limast noju sõitv talumees jääb seisma, imelikku nohinat kuulama ja hirmupärisin läbistab ta keha. „Tpru!... Tpru!“ kõlab läbi vaicuse talumehe hääl. Hobune seisatab ja nees istub veel kui soola sammal, nähes oma ees servat hüigla põtra. Talumees arvab end vaimu nägevat, sest neis metsis pole ammugi põtru nähtuid ja seepärast ei julge ta ka nõvashi hingatagi, õnt korraga tormab veel suurem ja kuninglikum põder esile ja nüüd algab võitlus elu ja surma pääle. Ja talumees, kuhu ta jäi? Ta andis hobusele piitra, et see nagu nool, läbi lume, kodupoole tormas. Metsa servat aga kestis võitlus edasi. Lumi keerles tolmuna õhus nii, et põdrad olid temasse maetud nagu suur keerlev lumepilv. Kuid aegamööda hakkas see torm ikka vaikima ja vaikima kuni viimaks pea täiesti vauges. Nüüd võis näha ainult üht põtra sest teine lammas maas ja rinnust voolas suur vere oja lund punasros värvides. Teisel päeval leidis metsavaht teeäärast hüigla põdra laiba ja ebaharilikud metsa minevad põdra jäljed.

525

A.P.

Naljad:

Grimeros klassis: jätis täurek püüti ja süüsi:

"süs tähordab: "sich weis nicht?"

Õpetaja: "Ma ei tea"

jätis jääb imelise näoga süüsi

"süs Teie seda süs ei tea?" pahvatab ta
viimaks.

Koolis.

Õppar: "Kes on suningart kõvem?"

Õppar: "Ees on kõvem!"

Mõttemerad.

Kui metsas kaks kotta kohtavad, süs ei
kahtle kumbki, et nad on sõbrad.

Kui aga kaks inimest metsas kohtavad,
süs mõtlevad nad kohalt kõõvi päälle.

Popu Juku.

Kirjavastused:

H. Tamme. -- Teie pilt "Tolue hommik" onub muuni puudusel järgmises numbris. Laulelus ja kirjatöö ei lähe.

Peter Juvon kirjatöö "Kaleel" ei ilma-avastamisest nõue

muu sooditise liisk tamesest Ar.

R. J. -- Teie tekst on lah järke.

A. P. Teie sooditise ei lähe avaldamisest midagi.

Rehe. Muuni puudusel ei ilma Teie sooditise selles Ar midagi - võib olla edaspidi.

Toimetis

Hind 15 mk,